

Sygn. akt I ACz 1029/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Agnieszka Sołtyka

Sędziowie: SSA Mirosława Gołuńska

SSA Artur Kowalewski /spr./

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2015 r., w Szczecinie, na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Towarzystwa Budownictwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko K. B. i I. B.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanych na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 25 sierpnia 2015 r., sygn. akt I Nc 102/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA M. Gołuńska SSA A. Sołtyka SSA A. Kowalewski

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 sierpnia 2015 r., Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił sprzeciw pozwanych od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 kwietnia 2015 r.

Sąd I instancji wskazał, że pozwani zostali zobowiązani do usunięcia braków formalnych sprzeciwu, poprzez jego własnoręczne podpisanie lub nadesłanie podpisanego odpisu, oraz wskazanie, czy zaskarżają nakaz w całości czy w części, pod rygorem odrzucenia sprzeciwu. Wezwania te zostały doręczone pozwany przez awizo, ze skutkiem na dzień 21 lipca 2015 r., a w wyznaczonym terminie braki te nie zostały usunięte, co skutkowało odrzuceniem sprzeciwu, na podstawie art. 504 § 1 k.p.c.

Z powyższym postanowieniem nie zgodzili się pozwani, wnosząc zażalenie. Wskazali, że pozostawali w przekonaniu, że o ile wystąpią jakieś braki formalne ich pisma, to telefonicznie zostaną zawiadomieni o ich wystąpieniu. Powołali się na swój podeszły wiek, brak znajomości obowiązujących procedur, a nadto wskazali, że brak merytorycznego rozpoznania ich sprzeciwu jest dla nich dramatem na resztę życia. Z treści zażalenia wynika, że pozwani domagają się wydania orzeczenia, które oznaczać będzie, iż ich sprzeciw od nakazu zapłaty (nazywany przez skarżących „protestem”) zostanie uznany za wniesiony w sposób skuteczny.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się niezasadne.

Przypomnieć należy, że wezwania do usunięcia braków formalnych sprzeciwu zostały doręczone pozwany w dniu 21 lipca 2015 r. poprzez awizo, a więc termin do uzupełniania braków upływał z dniem 28 lipca 2015 r. O tyle zatem rację

mają skarżący twierdząc w zażaleniu, że wezwania te nie zostały im fizycznie doręczone. Nie oznacza to jednak, że doręczeniu zastępcze nie wywołało skutku w postaci początku biegu terminu do dokonania przez powodów czynności, do której w tym wezwaniu zostali zobowiązani. Przepis art. 139 § 1 k.p.c., przewiduje uznanie przesyłki za doręczoną, po jej uprzednim awizowaniu w trybie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 123 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym (Dz.U.2015.1222 tekst jednolity) Doręczenie przewidziane w art. 139 § 1 k.p.c. oparte jest na domniemaniu, że pismo sądowe dotarło do rąk adresata i że w ten sposób doręczenie zostało dokonane prawidłowo (tak min. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 lipca 2002 r., I CKN 861/00, LEX nr 56892. Domniemanie to ma charakter domniemania prawnego (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2001 r., I PKN 656/00, OSNP 2003/20/483), a zatem - stosownie do dyspozycji art. 234 k.p.c. - może być obalone wyłącznie w drodze przeprowadzenia dowodu przeciwnego. Specyfika doręczenia dokonywanego w trybie art. 139 § 1 k.p.c. przejawia się między innymi w tym, że Przewodniczący oceniając skuteczność tzw. awizowania, przyjmuje - przy braku odmiennych adnotacji doręczyciela - że adresat w okresie tym przebywa w miejscu zamieszkania, a nieodebranie przesyłki jest wynikiem jego suwerennej decyzji. Stronie nie można zatem odmówić uprawnienia do wykazania, że tego rodzaju założenie odbiegało od rzeczywistego stanu rzeczy, o ile jej zachowanie nie uchybiało obowiązkowi określonym w przepisach kpc., zwłaszcza jeśli zważyć na doniosłość konsekwencji, jakie dla jej sytuacji procesowej wywołuje zarządzenie oparte na w/w podstawach. Tymczasem jednak w zażaleniu na tego rodzaju okoliczności pozwani w ogóle się nie powoływali, skutkiem czego brak było podstaw do zakwestionowania skuteczności doręczenia im – w sposób zastępczy – wezwań do usunięcia braków formalnych sprzeciwu.

Analiza akt sprawy wskazuje, że słusznie Sąd Okręgowy uznał, iż w sprawie pozwani nie usunęli braku formalnego sprzeciwu, szczegółowo opisanych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Sami skarżący tego faktu nie kwestionują. Nie istniała zatem jakkolwiek podstawa faktyczna i prawna do zakwestionowania skuteczności tego orzeczenia. Zgodnie z art. 504 § 1 k.p.c. sąd odrzuca sprzeciw, którego braków strona nie uzupełniła w terminie. Oznacza to, że odrzucenie sprzeciwu jest obowiązkiem sądu, w każdym takim przypadku, przy czym bez znaczenia pozostaje to, z jakich przyczyn strona braków sprzeciwu nie uzupełniła. Dołączenie egzemplarza podpisanego przez pozwanych sprzeciwu do zażalenia, jako czynność dokonana po upływie terminu, jest bezskuteczna (art. 167 k.p.c.). Nie mają zatem z tego punktu widzenia znaczenia wskazywane w zażaleniu okoliczności, dotyczące braku znajomości procedury cywilnej, w której nie istnieje możliwość dokonywania czynności procesowych drogą telefoniczną. Stanowiąc one bowiem mogą (podobnie jak odwołanie się do nieporadności, czy podeszłego wieku) co najwyżej uzasadnienie twierdzenia, że pozwani nie ponoszą winy za uchybienie terminu do wniesienia sprzeciwu, na którym może zostać z kolei oparty wniosek przywrócenie terminu do wniesienia takiego sprzeciwu. O ile intencją skarżących jest złożenie tego rodzaju wniosku, winni to uczynić – bezpośrednio w Sądzie Okręgowym - w terminie 7 dni, od daty otrzymania odpisu niniejszego postanowienia.

Wyjaśnić w tym miejscu należy pozwanym, że właściwość sądu odwoławczego na obecnym etapie postępowania ograniczała się wyłącznie do oceny prawidłowości zaskarżonego orzeczenia. Merytoryczne badanie sprawy jest aktualnie niemożliwe. Stąd też na kierunek rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy nie mogły mieć jakiegokolwiek wpływu kwestie odnoszące się do zasadności dochodzonego przez powódkę żądania. Aby zostały one poddane pod osąd, uprzednio pozwani muszą skutecznie, tj. bez braków formalnych, wnieść sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 22 kwietnia 2015 r.

Tak argumentując, Sąd Apelacyjny na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

SSA M. Gołuńska SSA A. Sołtyka SSA A. Kowalewski